



สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ ๙๙๔๕
วันที่ 13 ธ.ค. 2566
เวลา 10.41

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๓๒๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๑๒๔๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๒.๑/๓๖๕๐ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ และเอกสารประกอบ
  ๒. สำเนาหนังสือศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๒/๔๐๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาในเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ตามที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลการพิจารณาในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ



(นางณัฐฎ์จารี อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภายนอก)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (แจ้งมติ/28)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๕๗/๕๕ วันที่ ๑๖ / ธ.ค. / ๒๕๖๖
เวลา ๑๕.๑๖ น. ส่ง ผู้พิทักษ์
สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๒๖๕ (๗) / ๖๖
วันที่ ๑๓ / ธ.ค. / ๒๕๖๖
เวลา ๑๕.๑๗ น.
สำนักการประชุม

# ด่วนที่สุด

ที่ นร ๕๒๐๒.๑/๓๖๘๐



ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้  
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๒๙๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณารายงาน จำนวน ๑ ชุด  
การพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคง  
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่มอบหมายให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ศอ.บต. ได้พิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว มีความเห็นต่อรายงานฯ ดังนี้

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่ารายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ในภาพรวมมีความเหมาะสม เนื่องจากสอดคล้องกับการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และจุดเน้นของการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบัน

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาเพื่อความมั่นคงผ่านโครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้งโครงการ/กิจกรรม ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน และการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในรายงานฯ อาทิ การดำเนินนโยบายการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี การประเมินสถานการณ์ตามห้วงระยะเวลา การกำหนดกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงที่มุ่งผลลัพธ์ในการลดการบ่มเพาะ ความร่วมมือทางด้านการศึกษากับต่างประเทศ การเพิ่มมาตรฐานการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติในรายงานฯ ซึ่งยังไม่ได้มีการขับเคลื่อน

หรือยังดำเนิน...

(โปรดพลิก)

หรือยังดำเนินการไม่บรรลุเป้าหมายในประเด็นต่างๆ อาทิ การเพิ่มระดับการกำกับมาตรฐานสถานศึกษาเอกชน การกำหนดนิยามศัพท์และความหมาย “การศึกษาเพื่อความมั่นคง” การพิจารณาทบทวนงบประมาณที่ใช้จ่ายในแผนงาน/โครงการ การทบทวนปรับค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด การประเมินผลสัมฤทธิ์ในแผนงานบูรณาการ รวมถึงการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่มุ่งต่อเป้าหมายลดการบ่มเพาะที่ควรดำเนินการต่อเนื่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมนำข้อเสนอแนะดังกล่าว ไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อบรรลุเป้าหมายของการศึกษาเพื่อความมั่นคง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อรายงานฯ ว่า ในห้วงระยะเวลาขอบเขตการศึกษาของรายงานฉบับดังกล่าว มีหน่วยงานที่ร่วมขับเคลื่อนและสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงที่เกี่ยวข้องอีกหลายหน่วยงาน ซึ่งยังไม่ได้นำแผนงาน/โครงการระบุไว้ในรายงานฯ เช่น ศอ.บต. เป็นต้น ประกอบกับขอบเขตและวิธีการศึกษาของรายงานฯ ศึกษานำกิจกรรมด้านการศึกษาเพื่อความมั่นคงที่กำหนดไว้เฉพาะภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้นมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานฯ ซึ่งอาจไม่สามารถสะท้อนให้เห็นภาพการขับเคลื่อนงานการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อเสนอแนะให้มีการปรับข้อความบางส่วนในรายงานฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้คำว่า “การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางความคิด” แทน “การลดการบ่มเพาะ” เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเรือตรี

(สมเกียรติ ผลประยูร)

เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

กองบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนাজังหวัดชายแดนภาคใต้

โทร./โทรสาร ๐ ๗๓๒๐ ๓๗๔๐



สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำเนาถูกต้อง

(นายภานุมาศ อิติพันธ์)

นิติกร

# ด่วนที่สุด

ที่ นร ๕๒๐๒/๔๐๕๙



ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้  
ถนนสุขยางค์ จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ความเห็นเพิ่มเติมต่อรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคง  
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการธิการการทหาร และความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๒๙๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖  
๒. หนังสือศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๒.๑/๓๖๘๐  
ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖  
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๘๐๐ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับรายงานการพิจารณาศึกษาฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ขอให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สรุปลผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ในภาพรวม รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการธิการการทหาร และความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ซึ่งยังไม่ได้แจ้งความเห็นต่อเรื่องดังกล่าว ได้แก่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงาน ก.พ. และ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นั้น

บัดนี้ ศอ.บต. ได้ประมวลความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว ซึ่งความเห็นจากหน่วยงานต่างๆ สอดคล้องกับผลการพิจารณารายงานฯ ในภาพรวมตามที่ ศอ.บต. ได้เสนอให้ สลค. ทราบด้วยแล้ว ทั้งนี้ หน่วยงานมีข้อเสนอเพิ่มเติมต่อรายงานฯ อาทิ ประเด็นความร่วมมือทางด้านการศึกษากับต่างประเทศควรเปิดกว้างให้ผู้รับทุนการศึกษาสามารถเดินทางไปศึกษาในประเทศอื่นนอกเหนือจากประเทศมุสลิม โดยเน้นประเทศที่ประชาชนอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายในเชิงพหุสังคมและวัฒนธรรมตามแนวทางสันติวิธีได้อย่างสงบสุขและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว อีกทั้งควรสนับสนุนให้ผู้ได้รับทุนการศึกษาได้มีโอกาสเข้าทำงาน ในตำแหน่งที่สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษาในต่างประเทศมาถ่ายทอดสู่เยาวชนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชนธัญ แสงพุ่ม)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้



สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ จชต.

โทรศัพท์/โทรสาร : ๐ ๗๓๒๐ ๓๗๔๐

สำเนาถูกต้อง

(นายภานุมาศ อิติพันธ์)  
นิติกร

ผลการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความ  
มั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา

ลำดับ	หน่วยงาน	ความเห็นภาพรวม
๑.	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	<p>การดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในบริบทของสถาบันอุดมศึกษายังประสบปัญหาหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเชื่อมั่นทางการศึกษาของผู้ปกครอง มาตรฐานของสถานศึกษาเอกชน ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของเยาวชน หรือการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาของภาครัฐ ควรพิจารณาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑) ควรมีการจัดกิจกรรมหารือร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประชากรทุกช่วงอายุในจังหวัดชายแดนใต้</li> <li>๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เพื่อศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ เช่น ครู บุคลากรทางด้านสาธารณสุข เป็นต้น (เพิ่มจำนวนให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบันที่ดำเนินการอยู่)</li> <li>๓) สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ได้ศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อกลับไปพัฒนาท้องถิ่นตัวเอง</li> <li>๔) ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาเอกชน โดยมีการจัดทำตัวชี้วัดและมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับมาตรฐานสถานศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียง</li> <li>๕) สนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ร่วมกันศึกษาวิจัยความต้องการของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในมิติต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูล/เครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่</li> <li>๖) สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนสอนศาสนาได้รับการพัฒนาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</li> <li>๗) ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ร่วมกันจัดกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนา จัดค่ายวิชาการระยะสั้น เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ให้มีความรู้ มีทักษะ มีความเข้าใจรูปแบบการจัดการศึกษาสมัยใหม่</li> <li>๘) ขับเคลื่อนองค์ความรู้ ความจริง จากชุดความรู้จากการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ เช่น การนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ในระบบออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ยูทูป ตี๊กต็อก อินสตาแกรม เฟสบุ๊ก ฯลฯ โดยสกัดเนื้อหาให้มีความชัดเจนและน่าสนใจ รวมทั้งการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดทำเป็นรายวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง</li> </ol>

		<p>และการนำองค์ความรู้ไปจัดทำเป็นเรื่องราวผ่านการนำเสนอโดยการแสดงของสื่อท้องถิ่น ที่ได้รับความนิยม เช่น ดีเกิร์ชูลู มะโย่ง หนังตะลุง ด้วยการใช้ภาษามลายูถิ่นร่วมกับภาษาไทย</p> <p>๙) การจัดพื้นที่กลาง (Common Space) ในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันได้ ภายใต้ข้อมูลเชิงวิชาการตามหลักการของเหตุและผล (ควรใช้พื้นที่ของสถานศึกษา)</p> <p>๑๐) การจัดตั้งโรงเรียนและสถาบันผู้นำ เพื่อใช้เป็นสถานที่ในการพัฒนาผู้นำของโรงเรียน วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยในพื้นที่ เพราะผู้นำเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากในการโน้มน้าว ชักจูง เยาวชนในพื้นที่ ทั้งนี้ หลักสูตรที่ใช้ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาความเป็นพลเมือง รวมทั้งปลูกฝังอุดมการณ์ในการรักษา ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยผู้นำทุกคนต้องผ่านการพัฒนาด้วยหลักสูตรฯ</p> <p>๑๑) การปรับปรุงหลักสูตรลูกเสือในพื้นที่ ควรปรับเป็นหลักสูตรลูกเสือสัมพันธ์ เน้นการนำองค์ความรู้เกี่ยวกับลูกเสือสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ ร่วมกับการพัฒนาระเบียบวินัยและปลูกฝังอุดมการณ์ในการรักษา ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยนักเรียนนักศึกษาทุกคนในพื้นที่ต้องได้รับการพัฒนาในรายวิชานี้</p> <p>๑๒) การสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากร เครือข่ายค่ายเรียนรู้ให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ควรมุ่งเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ผ่านการส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายฯ สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานโครงการร่วมกันกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ร่วมทำหน้าที่เป็นวิทยากรจัดค่ายเรียนรู้ให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่มีความต่อเนื่องและมีความหลากหลายในทุกมิติที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ให้เกิดกับเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกัน และลดปัญหาการชักจูงเยาวชนในพื้นที่ไปในทิศทางที่ไม่ถูกต้องซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้</p>
๒.	สำนักงาน ก.พ.	<p>สำนักงาน ก.พ. มีความเห็นว่าในประเด็นความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศ ควรเปิดกว้างให้ผู้รับทุนการศึกษาเดินทางไปประเทศอื่นนอกเหนือจากประเทศมุสลิมด้วย โดยเน้นประเทศที่ประชาชนสามารถอยู่ร่วมภายใต้ความหลากหลายเชิงพหุสังคม และวัฒนธรรมตามแนวทางสันติวิธีได้อย่างสงบสุข และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วควรสนับสนุนให้ผู้รับทุนการศึกษาได้มีโอกาสเข้าทำงานในตำแหน่งที่สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับในระหว่างการศึกษาในต่างประเทศดังกล่าวมาถ่ายทอดสู่เยาวชนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>

<p>๓.</p>	<p>กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ (พม.)</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้พิจารณารายงานดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เห็นชอบตามรายงานฯ และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การกำหนดกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงที่มุ่งผลลัพธ์ในการลดการบ่มเพาะ ที่ตั้งเป้าหมายจะดำเนินการร่วมกับสถาบันครอบครัว</p>
-----------	---	--

ทั้งนี้ขอคิดเห็นเพิ่มเติมของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงาน ก.พ. และ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงขอคิดเห็นของ กอ.รมน. ที่ได้ส่งข้อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานการพิจารณาศึกษาฯ ไปยังสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี นั้น สอดคล้องกับรายงานงานการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การทบทวนกิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของ คณะกรรมการธิการทหารฯ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566